

Handläggare
Sara Lundblad
Telefon: 08-50810979**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-09-26

Remiss av Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått remissen för yttrande om förslag till Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga. Socialförvaltningen har tagit fram förslaget i samverkan med social- och skoljuridiska enheten vid stadsledningskontorets juridiska avdelning. Förändringarna i förslaget till riktlinjer är en ny disposition för att göra dem mer användarvänliga, renodling av innehållet till att gälla målgruppen ensamkommande barn och unga samt uppdateringar för att vara förenliga med ändringar i lagstiftning och andra styrdokument.

Förvaltningen är positiv till ambitionen att de nya riktlinjerna ska vara användarvänliga och ser att de kan ge bra stöd i handläggningen. Förvaltningen är också positiv till att de lyfter barnrättsperspektivet. Förvaltningen vill också framhålla vikten av ett fortsatt barnperspektiv även efter att familjeåterförening skett.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av kommunstyrelsen för yttrande senast 1 oktober 2024. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, överförmyndarnämnden och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och ungdomar är från 2012. Ny lagstiftning och föreskrifter har trätt i kraft inom flera områden för barn och unga inom individ- och familjeomsorgen. Socialstyrelsen har också

gett ut nya vägledningar och handlägningsstöd som påverkar arbetet. Därför finns ett behov av att uppdatera Stockholms stads riktlinjer för ärenden gällande ensamkommande barn och unga så att de stämmer överens med aktuella regelverk.

Ärendet

Riktlinjerna för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga är ett komplement till aktuell lagstiftning, Stockholms stads riktlinjer för handläggning av barn- och ungdomsärenden och andra styrdokument. De ska ge vägledning för socialsekreterare samt säkerställa en stadsgemensam rättssäkerhet och likabehandling i handläggning av ärenden som rör målgruppen ensamkommande barn och unga. Riktlinjernas utformning syftar till att erbjuda socialsekreterare ett tydligt och konkret stöd i det dagliga arbetet med målgruppen samt innehålla viss grundläggande information. Förslaget har tagits fram av socialförvaltningen i samverkan med social- och skoljuridiska enheten vid stadsledningskontorets juridiska avdelning. Chefer inom berörda verksamheter har haft möjlighet att lämna inspel under arbetet med revideringen. Avstämningar har också gjorts med arbetsmarknadsförvaltningen och med Migrationsverket region nord.

Förändringar i förhållande till nuvarande riktlinjer

Förutom att förslaget till nya riktlinjer uppdaterats i enlighet med nya regelverk och rekommendationer innehåller förslaget till riktlinjer följande förändringar;

Fokus på riktlinjernas kompletterande funktion

Riktlinjerna kompletterar en rad gällande riktlinjer för handläggning av barn- och ungdomsärenden med de särskilda regelverk som gäller ensamkommande barn och ungas villkor och situation. Därför har text om generell handläggning av ärenden som rör barn och ungdomar tagits bort.

Innehållet inleds med övergripande information om socialtjänstens ansvar för ensamkommande barn och unga samt uppdrag för och ansvarsfördelning mellan olika verksamheter inom kommunen, respektive mellan kommun, regioner och Migrationsverket. Dokumentet avslutas med de riktlinjer som gäller specifikt för handläggning i Stockholms stad. De redovisas i både löptext och i tabellform där de olika stegen i handlägningsprocessen beskrivs.

Användarvänlighet

Riktlinjernas utformning har ambitionen att förenkla för läsaren genom att låta riktlinjerna innehålla det mest väsentliga för handläggaren. Därför har man i revideringen kortat ner löptext för att istället ge tydliga läshänvisningar till fördjupning i annat

material som andra riktlinjer för Stockholms stad och Socialstyrelsens föreskrifter. Riktlinjerna har också en ny disposition för att bli enklare att läsa.

Konsekvenser för barn

Socialförvaltningen bedömer att riktlinjerna har reviderats på sådant sätt att de inte skulle bli till nackdel för de grupper av barn som har eller kommer att ha behov av socialtjänstens stöd för att de inte har vårdnadshavare i landet. Detta då socialtjänstlagen och lagen om särskild vård av unga anger att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut om vård- eller behandlingsinsatser för barn. I Stockholms stads program för barns rättigheter och inflytande uppmärksammas ensamkommande och nyanlända barns situation särskilt. Detta sammantaget gör att socialförvaltningens bedömning är att en individuell prövning av barnets bästa kommer att genomföras i varje enskilt ärende där riktlinjerna tillämpas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningen och förvaltningens barnrättssamordnare.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att förslaget till riktlinjer har ambitionen att vara ett tydligt stöd i handläggningen genom en förändrad disposition och ett mer renodlat innehåll. Förvaltningen vill särskilt framhålla hur redovisningen av handläggningens olika steg i tabellform kan vara ett sådant stöd.

Förvaltningen välkomnar att riktlinjerna tydligt anger att barnrättsperspektivet ska finnas med i varje steg i handläggningen; att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut eller andra insatser som rör vård, rätten till information och delaktighet samt rätten att framföra sina åsikter och att socialtjänsten ska ta hänsyn till dem utifrån barnets ålder och mognad.

Förvaltningen vill i detta sammanhang framhålla vikten av ett barnrättsperspektiv i besluten om insatser för ensamkommande barn och unga även efter att familjeåterförening skett. I övergången mellan att socialtjänstens insatser erbjuder stöd och trygghet för barnet/ungdomen och att föräldern ska tillgodose detta, finns risk för negativ påverkan på barnets/ungdomars hälsa, skolgång och sociala kontakter. Detta då barnet/ungdomen kan behöva ta ett oproportionerligt stort ansvar för föräldrarnas etableringsprocess. I handläggning av ärenden där vårdnadshavare beviljats uppehållstillstånd utifrån anknytning till ensamkommande barn och unga är det därför viktigt att Stockholms stads riktlinjer skapar utrymme för och erbjuder insatser som fortsatt följer och stöttar

familjerna under en övergångsperiod. Det skulle i sin tur underlätta integrationen i samhället för hela familjen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Socialförvaltningens remissvar dnr SOF 2024/312, Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga, Socialförvaltningens tjänsteutlåtande dnr
2. Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-09-09
Maria Härenstam, Avdelningschef	2024-09-09